

KARHUFESTIVAALI 2020: Vapaa tyyli – Freestyle -veistokilpailu 13.–15.8.2020 Ilomantsi

Palkintojen perustelut

Karhunveiston mestaruuskilpailun 2020 Vapaa tyyli / Freestyle -kilpailun tuomaristoon oli kutsuttu taiteen, puunkäsittelyn, luonnontuntemuksen ja paikalliskulttuurin asiantuntijoita. Puheenjohtajana oli taiteilija **Veli Granö** ja jäsenenä puunveistäjä **Timo Kareinen**, metsästystä harrastava ilomantsilainen **Anna Puruskainen-Saarelainen**, Itä-Suomen yliopiston metsätieteen laitokselta professori **Timo Tokola** ja Stora Enson markkinointiasiantuntija **Seppo Vihreäpuu**.

Tuomariston yleislausunto:

Maaseudun Sivistysliiton seitsemättä kertaa Ilomantsissa järjestämässä Karhufestivaalin veistokilpailussa oli perinteiseen tapaan aiheena karhu. Tällä kertaa kilpailun teemana oli Vapaa tyyli – Freestyle. Kilpailijoille annettiin vapaat kädet aiheen toteutustapaan, ja kilpailukutsussa heitä haastettiin lähtemään mukaan mielikuvituksensa koko voimalla, yhdistäen kekseliäisyys teknisiin taitoihin.

Karhufestivaali on vuosi toisensa jälkeen vetänyt Ilomantsiin mitä taitavimpia moottorisahaveistäjiä. Tälläkin kerralla mukana on tunnettuja ja moneen kertaan palkittuja tyyllilajin hallitsevia konkareita. On myös uusia tulokkaita, sellaisiakin, jotka ovat veistäneet moottorisahalla vasta lyhyen aikaa ja osallistuvat nyt ensimmäiseen kilpailuunsa. Heitäkin on, joille koronan tuoma poikkeusaika on muuttanut elämäntilannetta niin, että veistämiseen ja taitojen kehittämiseen on ollut aikaa enemmän kuin milloinkaan ennen.

Voimme varmaan kaikki olla tyytyväisiä ja iloisia siitä, että puunveisto näyttäytyy houkuttelevana ilmaisun muotona ja että uusia, lahjakkaita tekijöitä nousee kentälle. Hyvää mieltä tuottaa myös seurata veistäjien keskinäistä hyvää henkeä, kunnioittavaa ja arvostavaa asennetta toisiaan kohtaan sekä kiinnostusta toinen toisensa tekemisiin.

Kilpailun tasoa tuomaristomme pitää korkeana. Haluammekin kiittää ja onnitella jokaista veistäjää apureineen.

Osallistujien tekninen veistotaito on erinomainen. Näyttää siltä, että taituruus menee vuosi vuodelta eteenpäin. Myös aiheena oleva karhu on jatkuvasti kiinnostusta herättävä ja antaa mahdollisuuksia hyvin monipuolisiin tulkintoihin. Ilomantsiin Tuhannen karhun maan veistospuistoon on tämän kilpailun myötä saatu jälleen hienoja, kekseliäitä, monipuolisia teoksia – kaikkiaan 22 persoonallista tulkintaa karhuista. Niistä suuri kiitos tekijöille!

Poikkeuksellinen koronatilanne pani keväällä koko festivaalin vaakalaudalle. Tässä tilanteessa kilpailu siirtyi vilkkaalta kylänraitilta sivummalle metsään ja Karhuareenan aukiolle. Tuomariston

mielestä metsä on tapahtumalle kiehtova ympäristö ja eduksi veistoksille. Ehkäpä tästä voi syntyä tulevaisuudessa jopa matkailullisesti kiinnostava veistotaiteen näyttämö.

Tämänvuotinen teema Vapaa tyyli – Freestyle on suomalaisen moottorisahaveiston piirissä uudenlainen muoto. Veistosten pintakäsittelylle ei asetettu minkäänlaisia rajoja. Oli luvallista liittää osia, liimata, ruuvata, maalata, koristella sekä käyttää moottorisahan lisäksi muitakin työkaluja.

Osa veistäjistä kyselikin useampaan kertaan, onko aivan varmasti kaikki sallittua. – Kyllä oli, ja siihen nimenomaan rohkaistiin.

Teeman tuomat mahdollisuudet jäivät tuomariston mielestä vielä hakemaan muotoaan, eikä perinteisestä ilmaisusta poikkeavaa irrottelua noussut siivilleen aivan siinä mitassa kuin olisi ollut mahdollista. Moni perinteisenä puuveistoksena toteutettu, teknisesti taiturillinen teos jää kilpailun teeman vuoksi nyt kärkisijojen ulkopuolelle

Tuomaristomme mielestä vapaan tyylin mahdollisuus toi kuitenkin moottorisahaveiston kentälle paljon uusia ideoita. Te veistäjät uudistitte lajia ja sen perinteitä. Ehkä tulevaisuudessa tästä tulee veistoperinteeseen laajemminkin uutta ilmettä.

Tuomaristolla on jatkoa varten myös pari kehittämissuositusta:

Avustajien käyttö mahdollisti tänä vuonna monimutkaisempien töiden toteutuksen. Avustajilla oli eri teoksissa hyvin erilaisia rooleja. Jos avustajien käyttö on mahdollista jatkossakin, olisi mielestämme hyvä määritellä tarkemmin, mikä on avustajan rooli.

Kiinnitimme huomiota myös siihen, että osalla veistäjistä turvavälineiden käyttö oli ainakin ajoittain puutteellista. Vaikka veistosta tehdessä pyritään taiteellisiin saavutuksiin, vetoamme vakavasti, että jokainen moottorisahaveistäjä noudattaisi työturvallisuuden ohjeita tarkasti – myös tavoitellessaan vapaan tyylin lopputuloksia.

Palkitut teokset perusteluineen:

I palkinto (1.000 euroa)

Timo Teittinen, Juva

Maaseudun tulevaisuus

Teos ei keskeneräisenä herättänyt kummempia tunteita, mutta valmiina se oli tuomaristolle täydellinen yllätys. ”Aivan uusi ja uudenlainen moottorisahaveistos!” Teoksessa oli käytetty materiaaleja rohkeasti ja vieraatkin esineet sulautuivat kokonaisuuteen sujuvasti. Steam-punk-tyyli kohtasi siinä suomalaisen moottorisahataiteen. Teos osoitti monipuolista teknistä osaamista. Sekä puun että metallityön osalta teos oli täydellisen viimeistelty. Teos pohtii myös luontosuhdettamme ja kysyy, ovatko karhutkin ehkä tulevaisuudessa mekaanisia laitteita!?

II palkinto (500 euroa)

August Eskelinen, Lappeenranta

Festarin tunnelma

Metsän henki ojentaa karhulle seitsemän kynttilän syntymäpäiväkakkua ja perhoset lentävät ympärillä. Teoksessa on veistoksellisen keijumaaailman tunnelmaa. Ihmeellinen haltiatar on erikoisen lennokas hahmo ja teoksen karhu on aivan poikkeuksellisen ilmeikäs. Teoksessa ollaan moottorisahaveiston teknisillä ääri rajoilla. Erityisen kunnianhimoinen veistos, jonka tekijä voi jopa uudistaa moottorisahataiteen ilmaisukieltä. Tuomaristo toivoo jatkossa turvavälineiden parempaa käyttöä.

III palkinto (300 euroa)

Esa Leppänen, Lehtimäki

Hei halataan!

Teoksessa on kirjaimellisesti noudatettu Freestyle-teeman kutsua. Sääntöjen antamat mahdollisuudet on käytetty täysillä hyväksi. Veistos on asenteella tehtyä rouheaa rock-taidetta. Sen toteutus on vaatinut oivallusta ja uskallusta. Tällaisen veistoksen tekijän on täytynyt varautua ronskiinkin palautteeseen, niin kauas perinteisestä moottorisahataiteesta on edetty. Teoksesta tulee esiin ajankohtainen sukupuoleettomuuden tema – veistoksesta ei nimittäin oikein voi hahmottaa, mikä se on, tyttö tai poika, ehkä karhu kumminkin? Värien käyttö ei jätä kylmäksi, se hyödyntää värejä täyspainoisesti. Varmasti teos jakaa mielipiteitä, mutta herättää samalla myös hyödyllistä keskustelua ja uudistaa samalla koko puunveistotaiteemme ilmaisua.

Kunniamaininnat:

Perinteisen tyylin palkinto (100 e):

Raimo Hautaluoma, Kurikka

Palaveri erämaassa

Perinteisen tyylin veistos, joka on tehty lähes kokonaan moottorisahalla. Korppi aiheena toi teokseen aivan uuden näkökulman, kun jopa älykkään linnun luonne oli saatu vangituksi onnistuneesti työhön. Lintujen muotoilu on poikkeavan taitavaa. Karhu ei kuitenkaan valitettavasti yltänyt samaan ilmaisulliseen tasoon lintujen kanssa. Katsekontakti lintujen ja karhun välillä toimi hyvin ja loi uskottavan tilannekuva. Teos on lievästi humoristinen, mutta pohjimmiltaan hyvin realistinen. Karhu seuraa korppia ja korppi karhua yhteisille ruoka-apajille. Ne esiintyvät luonnossa usein yhdessä.

Nuoren tulokkaan palkinto (100 e):

Jani Grönlund, Mikkeli

Määtkös siitä!

Rohkea toteutus. Monta mielenkiintoista yksityiskohtaa, kuten orava ja yhdessä puuhaavat karhunpennut. Koivun runko on teosaiheena erittäin harvinainen ja sitä oli nyt hyödynnetty monin tavoin. Teos on tehty yhdestä puusta, mikä on vaatinut erityistä huolellisuutta ja kunnianhimoa. Nuori veistäjä on lähtenyt rohkeasti kilpasille kokoneiden mestareiden kanssa. Kiinnostava tulevaisuuden tekijänimi.

Ajankohtainen korona-ajan veistospalkinto (100 e):

Kari Viinikangas, Pyhäjoki

Rauhaa ja rakkautta

Toteemimainen veistos, jossa on tartuttu ajankohtaiseen aiheeseen. Teoksessa on osia, joiden toteutus on ollut todella vaativaa ja kuitenkin saatu tiukassa aikataulussa toteutettua onnistuneesti. Freestylea teoksessa ei ollut paljoa, ehkä kuitenkin tarpeeksi, sitä edustivat lähinnä metalliakseliin kiinnitetty erillinen ja teknisesti vaativa, pyöreä maapallo. Teoksessa on hieman häiritsevää staattisuutta ja symmetrisyyttä, eritoten sen alaosassa. Siivissä oli hyvä rakenne, pintakäsittely ja väritys. Teoksen yläosa oli teknisesti erityisen näyttävä.